

Regionstyrelsen

Granskning år 2020 av regionstyrelsen

Pandemin medförde att år 2020 var ett mycket speciellt år. Regionstyrelsen hade en låg måluppfyllelse. Måluppfyllelsen måste ses i ljuset av de svåra omständigheter som regionens verksamheter hade att hantera under året.

Styrelsen redovisade ett ekonomiskt överskott med 298 miljoner kronor. Att värdera det ekonomiska resultatet och jämföra utfallet mot tidigare år är dock svårt. Resultatet påverkades positivt av de riktade statsbidrag som regionen fick för att hantera pandemin och av en engångseffekt för pensionskostnader.

Granskningar visar att styrelsen år 2020 saknade tillräckliga metoder och system för att styra och kontrollera sitt ansvarsområde. Otydliga ansvarsförhållanden och otillräckligt tjänstemannastöd bidrog till svårigheterna i styrningen.

Den 19 april 2021 beslöt revisorerna enhälligt att ställa sig bakom slutsatser i detta missiv. I en bilaga lämnar vi rekommendationer till regionstyrelsen.

Revisorerna lämnar missiv och underliggande rapport av grundläggande granskning 03/2020 till styrelsen för yttrande. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 12 oktober 2021.

För regionens revisorer undertecknad med digital signering.

Edward Riedl
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande

Bilaga
Revisorernas rekommendationer till regionstyrelsen

Revisorernas rekommendationer till regionstyrelsen

- Säkerställ att det finns ett tillräckligt tjänstepersonsstöd för att stärka de processer som rör styrning, uppföljning och kontroll.
- Ställ krav på konsekvensbeskrivningar, riskanalyser och kostnadsberäkningar inför beslut om åtgärder. Vid avvikelser måste styrelsen vara aktiv och fatta nya beslut.
- Säkerställ en ändamålsenlig metod och redovisning av resultat i förhållande till styrelsens verksamhetsmål.
- Utveckla kontrollen över de uppdrag som styrelsen lämnar till regiondirektören och andra tjänstepersoner genom att tydligt ange när uppdragen ska återrapporeras.
- Se till att analyser och resultat från uppsikten är dokumenterade. Utvärdera om bolagens verksamheter är genomförda i enlighet med kommunala ändamål och kommunala befogenheter senast vid styrelsens beslut om årsredovisningen.

Instruktioner för yttrande

Nedan bifogas ett formulär som ska användas då styrelsen svarar på revisorernas rekommendationer. Syftet med formuläret är att underlätta kommunikationen. Tanken är att det ska vara enkelt för revisorerna att utläsa vilka åtgärder styrelsen vidtagit eller planerar att vidta.

Tänk på detta när ni svarar:

- Svaret ska innehålla uppgifter om vilka åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas utifrån revisorernas rekommendationer.
- Det ska finnas en tydlig koppling mellan de rekommendationer som revisorerna lämnat och de åtgärder som beskrivs i svaret.
- Svaret bör så långt det är möjligt innehålla tidsangivelser för när åtgärderna genomförs.
- Svaret bör så långt det är möjligt innehålla beskrivningar hur åtgärderna genomförs.
- Svaret bör så långt det är möjligt beskriva vilken eller vilka funktioner inom förvaltningen som fått i uppdrag att arbeta med åtgärderna.
- Om styrelsen inte tänker vidta några åtgärder, motivera varför.
- Om styrelsen inte kan svara på utsatt tid, kontakta undertecknad.

Vid frågor kontakta

Marcus Rönnegård
Revisionskontoret
090-785 73 78
marcus.ronnegard@regionvasterbotten.se

Svarsformulär

Säkerställ att det finns ett tillräckligt tjänstepersonsstöd för att stärka de processer som rör styrning, uppföljning och kontroll.
<i>Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:</i>
Ställ krav på konsekvensbeskrivningar, riskanalyser och kostnadsberäkningar inför beslut om åtgärder. Vid avvikelser måste styrelsen vara aktiv och fatta nya beslut.
<i>Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:</i>
Säkerställ en ändamålsenlig metod och redovisning av resultat i förhållande till styrelsens verksamhetsmål.
<i>Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:</i>
Utveckla kontrollen över de uppdrag som styrelsen lämnar till regiondirektören och andra tjänstepersoner genom att tydligt ange när uppdragen ska återrapporteras.
<i>Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:</i>
Se till att analyser och resultat från uppsikten är dokumenterade. Utvärdera om bolagens verksamheter är genomförda i enlighet med kommunala ändamål och kommunala befogenheter senast vid styrelsens beslut om årsredovisningen.
<i>Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:</i>

SIGNATURSIDA

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

NAMN:	BERT ÖHLUND	
TITEL, ORGANISATION:	Vice ordförande, Revisorerna i Region Västerbotten	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0656a5ecc2d562bbab95458a2abfac3479	
DATUM & TID:	2021-04-19 13:43:08 +02:00	

NAMN:	EDWARD RIEDL	
TITEL, ORGANISATION:	Ordförande, Revisorerna i Region Västerbotten	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_081dd356d8b15fadf2be6e2df14b7d620d	
DATUM & TID:	2021-04-19 14:00:30 +02:00	

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2021-04-19 14:00:35 +02:00
Ref: 1076310
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Regionstyrelsen år 2020

April 2021

Marcus Rönnegård, Ingrid Lindberg och Malin Hedlund

Revisionskontoret

Diarienummer: REV 26–2020

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
2. Bakgrund och genomförande	4
3. Regionstyrelsens uppdrag	7
Styrelsens ansvar enligt kommunallagen	7
Fullmäktiges uppdrag till styrelsen	7
Styrelsens verksamhetsplan	8
4. Regionstyrelsens verksamhet år 2020	9
Styrelsens beslut om grundläggande styrdokument	9
Styrelsens budget och ekonomiska åtgärder	10
Styrelsens delårs- och årsrapporter till fullmäktige	13
Styrelsens tjänstepersonsstöd	15
Regionens ledningssystem	16
Följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll	17
Återanmälda delegationsbeslut till styrelsen	18
Styrelsens uppföljning av verksamhetsmålen	19
Styrelsens agerande år 2020 under pandemin	20
5. Regionstyrelsens uppsikt under år 2020	22
Styrelsens planering av uppsikten	22
Genomförd uppsikt år 2020	23
6. Iakttagelser från fördjupade granskningar år 2020	25
7. Åtgärder med anledning av iakttagelser år 2019	26
8. Svar på revisionsfrågor	27
Våra rekommendationer till regionstyrelsen	28

Bilagor

1. Nedbrytning av revisionsfrågorna
2. Regionstyrelsens uppdrag till regiondirektören under år 2020

1. Sammanfattande analys

Regionstyrelsens resultat och verksamhet

Pandemin medförde att år 2020 var ett mycket speciellt år. Region Västerbotten ställde om verksamheten för att hantera effekterna av pandemin och ta hand om patienter som blev sjuka i covid-19. Chefer och medarbetare i regionen uppvisade god anpassningsförmåga för att hantera det allvarliga läge som uppstod. Regionstyrelsen hade en låg måluppfyllelse år 2020. Den låga måluppfyllelsen bör dock ses i ljuset av de svåra omständigheter som regionens verksamheter hade att hantera under året. Enligt styrelsens årsrapport uppfylldes endast tre av elva verksamhetsmål.

Styrelsen redovisade ett ekonomiskt överskott med 298 miljoner kronor. Det är svårt att värdera det ekonomiska resultatet och jämföra utfallet mot tidigare år. Resultatet påverkades positivt av bland annat av riktade statsbidrag som regionen fick för att hantera pandemin och av en engångseffekt för pensionskostnader.

Granskningar år 2020 visar att styrelsen hade svårt att styra och kontrollera sitt ansvarsområde. Svagt tjänstemannastöd och otydliga ansvarsförhållanden bidrog till svårigheterna. Vi bedömer att styrelsen inte hade tillräcklig styrning och kontroll. Regionstyrelsen hade inte heller en tillräcklig uppsikt över övriga nämnder och kommunala företag. Positivt var att styrelsen i hög grad beslutade om styrande dokument.

Våra rekommendationer

Rekommendationer till regionstyrelsen:

- Säkerställ att det finns ett tillräckligt tjänstepersonsstöd för att stärka de processer som rör styrning, uppföljning och kontroll.
- Ställ krav på konsekvensbeskrivningar, riskanalyser och kostnadsberäkningar inför beslut om åtgärder. Vid avvikelser måste styrelsen vara aktiv och fatta nya beslut.
- Säkerställ en ändamålsenlig metod och redovisning av resultat i förhållande till styrelsens verksamhetsmål.
- Utveckla kontrollen över de uppdrag som styrelsen lämnar till regiondirektören och andra tjänstepersoner genom att tydligt ange när uppdragen ska återrapporeras.
- Se till att analyser och resultat från uppsikten är dokumenterade. Utvärdera om bolagens verksamheter är genomförda i enlighet med kommunala ändamål och kommunala befogenheter senast vid styrelsens beslut om årsredovisningen.

Rekommendationerna kommer att följas upp i nästa års granskning.

2. Bakgrund och genomförande

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ansvarar också för återrapporteringen till regionfullmäktige.

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar. Revisorerna ska pröva om styrelser och nämnder säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. I granskningen ingår också att pröva om räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

I sin revisionsplan för år 2019 beslutade revisorerna att genomföra grundläggande granskningar av Region Västerbottens samtliga styrelser och nämnder. Denna granskning avser regionstyrelsen.

Iakttagelser i 2019 års granskning

Revisorernas bedömning var att regionstyrelsen år 2019 inte hade tillräckliga resultat. Styrelsen uppfyllde endast ett av sju verksamhetsmål och hade ett underskott med 101 miljoner kronor. Granskningar visade att styrelsen inte hade processer och rutiner som säkerställde en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll. Inte heller styrelsens uppsikt över övriga nämnder och kommunala företag var tillräckligt utvecklad. Positivt var att styrelsen i hög grad hade beslutat om styrande dokument.

Utifrån sina iakttagelser lämnade revisorerna följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att styrelsen har ett tillräckligt tjänstepersonstöd. Inom flera områden var styrelsens system för styrning och kontroll för svagt utvecklade.
- Säkerställ att de åtgärder som styrelsen vidtar är tillräckliga. Ställ krav på konsekvensbeskrivningar vid beslut om åtgärder. Vid avvikelser bör styrelsen ställa krav på att regiondirektören lämnar förslag på kompletterande åtgärder. Vid avvikelser måste styrelsen vara aktiv och besluta om åtgärder.
- Om det är så att styrelsen bedömer att den inte klarar av att genomföra sitt uppdrag bör styrelsen vända sig till fullmäktige med förslag på åtgärder så att fullmäktige får möjlighet att ingripa.
- Fortsätt arbetet med att utveckla uppsikten.

Styrelsens yttrande över 2019 års granskning

I ett yttrande i september 2020 redogjorde regionstyrelsen för de åtgärder den vidtagit utifrån revisorernas rekommendationer:

- Styrelsen uppgav att den hade förstärkt och breddat kompetensen i förvaltningen genom att anställa en jurist med beredningsuppgifter för ägarstyrningen av bolag. Även arbetet med att utveckla ärendeberedningen skulle fortsätta.
- Styrelsen hade initierat ett arbete som skulle resultera i en förändrad process inför 2021 års arbete med regionplan och budget för åren 2022–2025.

- Styrelsen skulle lämna förslag till fullmäktige på åtgärder om det visade sig att styrelsen inte kunde genomföra sitt uppdrag.
- Styrelsen skulle utveckla uppsiktsplanen med ökade krav på dokumentation, uppföljning och bearbetade underlag.
- Styrelsen uppgav att den i juni 2020 hade utvärderat de kommunala bolagen i enlighet med kravet om förstärkt uppsiktsplikt.
- Det pågick enligt styrelsen ett arbete med att se över strukturerna för den interna kontrollen för år 2022.

Granskningens syfte och revisionsfrågor

Syftet med denna granskning är att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av regionstyrelsen. För detta har följande revisionsfrågor besvarats:

1. Har styrelsen en tillräcklig målluppfyllelse?
2. Har styrelsen haft en tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde?
3. Har styrelsen en tillräckligt utvecklad redovisning av målluppfyllelse?
4. Har styrelsen lett och samordnat förvaltningen av regionens angelägenheter i tillräcklig utsträckning?
5. Har styrelsen haft tillräcklig uppsikt över övriga nämnder, kommunala företag och kommunalförbund?
6. Har styrelsen agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?

Se bilaga 1 hur revisionsfrågorna brutits ner i granskningsarbetet.

Granskningens avgränsningar

Granskningen omfattar inte om styrelsen säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del granskas i samband med regionens delårs- och årsbokslut och redovisas i separata rapporter.

Granskningens revisionskriterier

Vår bedömning av styrelsens ansvarsutövande utgår från:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1, 6 och 8, 9, 11–13 §§ samt 11 kap. 8–9 §§
- Fullmäktiges reglemente för styrelsen
- Fullmäktiges reglemente för intern kontroll
- Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till styrelsen
- Regionstyrelsens egna anvisningar

Granskningens genomförande

Granskningen är genomförd med stöd av revisionskontorets program för grundläggande granskning av nämnd. Programmet innehåller delar för granskning av nämndernas verksamhetsplaner, protokoll, delårsrapporter, årsrapporter,

ekonomistyrning, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till regler och rutiner och uppföljning av tidigare års granskningar. Dessutom har vi summerat iakttagelser från fördjupade granskningar som genomförts inom regionstyrelsens ansvarsområde under året.

Granskningen har genomförts av sakkunniga på revisionskontoret. Projektledare för granskningen har varit Marcus Rönnegård. Ingrid Lindberg och Malin Hedlund har varit projektmedarbetare.

Rapporten är kvalitetssäkrad

Rapporten har kvalitetssäkrats genom att den granskats av annan sakkunnig person på revisionskontoret samt av revisionsdirektören. Dessutom har ett antal tjänstepersoner i regionstyrelsens förvaltning fått möjlighet att lämna synpunkter på rapportens innehåll: tillförordnad regiondirektör, stabsdirektör, ekonomidirektör, kanslichef, nämndsekreterare samt strateg inom ekonomi, planering och uppföljning.

3. Regionstyrelsens uppdrag

Styrelsens ansvar enligt kommunallagen

Regionstyrelsen har enligt kommunallagen ansvar för att verksamheterna inom styrelsens ansvarsområde bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen har även ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Styrelsen har också en övergripande roll att leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter, gemensamma nämnder och kommunalförbund där regionen är medlem. Styrelsen ska även ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i företag och stiftelser där regionen är ägare eller delägare.

Fullmäktiges uppdrag till styrelsen

Enligt fullmäktiges reglemente ska styrelsen ansvara för utveckling och förvaltning av fastigheter inom regionen samt för att regionens behov av tjänster och stöd inom teleområdet, logistik och lokalvård säkerställs. I ansvaret ingår även att bidra till forskning, utveckling, förvaltning och drift inom IT och medicinsk teknik. Enligt reglementet har styrelsen hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde. Styrelsen är också beställare av regionens primärvård som omfattas av vårdvalssystemet enligt lag (2008:926) om valfrihetssystem samt tandvården. Dessutom ska styrelsen såsom krisledningsnämnd ansvara för regionens operativa krisledning vid extraordinära händelser i enlighet med lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Styrelsens förvaltning bestod år 2020 av två verksamhetsområden: *service* samt *digitalisering och medicinsk teknik*. Dessutom ingick fyra centrala staber: *ledningsstaben*, *ekonomistaben*, *HR-staben* och *kommunikationsstaben*. Styrelsens förvaltning bestod år 2020 av drygt 1100 medarbetare.

Regionplanen år 2020 innehöll övergripande mål för verksamheterna

I regionplanen för år 2020 beslutade fullmäktige om tre målområden med tolv mål. Elva mål gällde för styrelsen:

Hållbart samhälle

- *Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa*
- *Västerbotten är det barnvänligaste länet*
- *Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv*
- *Västerbotten är en ledande miljöregion*

God och jämlik hälso- och sjukvård

- *Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet*
- *Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet*

- *Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss*
- *Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi*

Jämlik och attraktiv region

- *Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner*
- *Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering*
- *Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till*

Styrelsens budget var drygt tre miljarder

För år 2020 tilldelade fullmäktige styrelsen en budget på 3 072 miljoner kronor. Detta kan jämföras med 2019 års budget som var 2 912 miljoner kronor.

Budgeten år 2020 var fördelad enligt följande:

• Primärvårdsbeställare	1 286 miljoner
• Tandvårdsbeställare	169 miljoner
• Pensionskostnader	1 008 miljoner
• Avskrivningar	405 miljoner
• Övrig verksamhet	204 miljoner

Styrelsens verksamhetsplan

I sin verksamhetsplan för år 2020 beskrev regionstyrelsen sina förutsättningar och prioriterade områden för året (RS 2019-10-15, § 227). I verksamhetsplanen framgick de mål och uppdrag fullmäktige ställt upp för styrelsen. Verksamhetsplanen innehöll också information om vilken budget styrelsen hade att utgå ifrån.

Med utgångspunkt från fullmäktiges mål beslutade styrelsen om 30 delmål i form av mätbara indikatorer. Indikatorerna skulle följas under året och resultaten skulle ingå i styrelsen delårs- och årsrapportering.

Verksamhetsplanen innehöll en sammanställning av de insatser som ingick i den plan för en hållbar ekonomi som både styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden hade beslutat om.

Vår kommentar

Vi bedömer att regionstyrelsens verksamhetsplan i allt väsentligt utgick från fullmäktiges övergripande mål. Styrelsens mål var i huvudsak mätbara.

4. Regionstyrelsens verksamhet år 2020

Styrelsens beslut om grundläggande styrdokument

Regionstyrelsen hade under år 2020 nio protokollförda sammanträden. På grund av pandemin deltog många av ledamöterna via videolänk vid de flesta av mötena.

Av tabellerna nedan framgår i vilken grad styrelsen beslutat om grundläggande styrdokument för den egna förvaltningen samt övergripande styrdokument för ledning och samordning i regionen.

Styrdokument för styrelsens förvaltning	Beslut	Vår notering
Verksamhetsplan för år 2020	Ja	2019-10-15, § 227 (RS 1291-2019)
Internkontrollplan för år 2020	Ja	2020-02-05, § 11 (RS 1250-2019)
Uppdrag och regler Hälsoval Västerbotten för år 2020	Ja	2019-10-15, § 220 (RS 1265-2019)
Uppföljningsplan år 2020 för hälsovalet	Ja	2019-10-15, § 220 (RS 1265-2019)
Instruktion för regiondirektören	Ja	2019-03-12, § 50 (RS 290-2019)
Delegationsordning	Ja	2020-12-08, § 271 (RS 1818-2020)
Rutin för att anmäla delegationsbeslut till styrelsen	Nej	Det fanns en kortfattad anvisning i styrelsens delegationsordning som handlade om anmälan av beslut. Vi bedömer dock att detta inte var tillräckligt för att utgöra en rutin.
Rutin för ärendeberedning inom styrelsens ansvarområde	Ja	Landstingsstyrelsen beslutade om en rutin 2017-04-04, § 60 (VLL 632-2017). Rutinen är dock inaktuell och hänvisar till den tidigare landstingsorganisationen.
Delårsrapport per april 2020	Ja	2020-06-01, § 134 (RS 720-2020)
Delårsrapport per augusti 2020	Ja	2020-10-27, § 212 (RS 1038-2020)
Årsrapport för år 2020	Ja	2021-04-13, § 79 (RS 61-2021)
Styrdokument för ledning och samordning i regionen	Beslut	Vår notering
Underlag för regionplan och budget år 2020	Ja	2019-03-12, § 49 (RS 288-2019)
Anvisningar för övriga nämnders verksamhetsplanering och uppföljning år 2020	Ja	2020-02-05, §17 (RS 1588-2019). Revidering 2020-04-07, § 62 med anledning av covid-19.
Budget för år 2020	Ja	2019-10-15, § 227 (RS 1291-2019)
Plan och rutiner för uppsiktsplikten för år 2020	Ja	2020-02-05, § 14 (RS 3-2020)
Investeringsplan för år 2020	Ja	2019-12-10, § 287 (RS 1571-2019)
Dokumenthanteringsplan	Ja	2019-03-18, § 48 (RS 160-2019)
Riktlinjer för informations-säkerhet	Ja	Landstingsstyrelsen beslutade om en riktlinje för informationssäkerhet 2016-10-25, § 204 (VLL 2293-2015) samt en ledning- och styrmodell för informationssäkerhet 2018-01-31, § 10 (VLL 2397-2017). Bägge dokumenten är inaktuella och hänvisar till den tidigare landstingsorganisationen.
Årsredovisning för år 2020	Ja	2021-04-13, § 84 (RS 165-2021)

Vår kommentar

Det är positivt att regionstyrelsen i hög grad beslutade i om grundläggande styrdokument för år 2020. Liksom föregående år saknades dock en dokumenterad rutin för att anmäla delegationsbeslut till styrelsen. Vi konstaterar också att styrdokumenten för ärendeberedning och informationssäkerhet var inaktuella.

Styrelsens budget och ekonomiska åtgärder

Styrelsen hade underskott mot budget år 2019

En tillbakablick visar att styrelsen redovisade ett underskott på -101 miljoner kronor år 2019. För område service var underskottet -62 miljoner kronor, för primärvårdsbeställare -20 miljoner kronor, för administration och anslag -10 miljoner kronor, för digitalisering och medicinsk teknik -6 miljoner kronor och för tandvårdsbeställare -2 miljoner kronor. De största underskotten gällde pensionskostnader, fastighetskostnader, avskrivningar, merkostnader för hyrläkare och sjukresor.

Styrelsen lyfte fram prioriteringar och strategier i budgetberedningen

På uppdrag av styrelsen skickade styrelsens ordförande och regiondirektören i mars år 2019 ut anvisningar till styrelser och nämnder om vad budgetunderlaget för år 2020 skulle innehålla. Där framgick att regionen hade stora ekonomiska utmaningar de kommande åren och att verksamheternas budgetar behövde minska år 2020. Enligt anvisningarna skulle budgetunderlagen innehålla styrelsernas och nämndernas beskrivningar av insatser för hur verksamheten skulle anpassas till de ekonomiska ramarna.

I sitt eget budgetunderlag beskrev styrelsen att den skulle fortsätta arbeta med både kort- och långsiktiga åtgärder för att anpassa verksamheten till budgetutrymmet för år 2020 (RS 2019-04-02, § 86). Beslutsunderlaget var inte kostnadsberäknat och saknade en riskbedömning.

Styrelsens strategier för att långsiktigt klara sitt uppdrag var:

- Genom en digital strategi och via portföljstyrning skulle styrelsen prioritera och genomföra de initiativ som gav störst effekt för verksamheten.
- Ett antal fastighetsinvesteringar behövde senareläggas för att kostnaderna skulle rymmas inom ramen för investeringarna. Arbeta med att minska förhyrningar av lokaler skulle fortsätta.
- Förändrade arbetssätt, kompetensutveckling, karriärvägar och medarbetarnas arbetsmiljö var viktiga frågor för att behålla, utveckla och rekrytera medarbetare.

Styrelsen fördelade sin budget i verksamhetsplanen för år 2020

I sin verksamhetsplan fördelade styrelsen den budget som fullmäktige beslutat om för styrelsen. Bland de största förändringarna fanns en ökning med 20 miljoner kronor för att utveckla digitala lösningar, 12 miljoner i ökning för sjukresor och 50 miljoner i ökning för avskrivningar. På intäktssidan budgeterade styrelsen ökade intäkter för riktade statsbidrag på 92 miljoner kronor. Löne- och prisuppräknningar uppgick till 100 miljoner kronor för år 2020.

Av styrelsens verksamhetsplan framgick att omställningsarbetet år 2020 skulle följa den handlingsplan som regiondirektören hade tagit fram. Styrelsen skulle minska

kostnaderna med 37 miljoner kronor åren 2020–2022. Styrelsen sammanfattade inriktningen på åtgärderna:

- Utveckla digitala lösningar
- God och nära vård
- Stärka leveransförmågan hos kärnfunktioner genom digitalisering
- Effektivisera inom service
- Översyn av centrala anslag
- Samordning i den nya regionen
- Minska kostnaderna för förtroendepersonsorganisationen

I verksamhetsplanen gav styrelsen regiondirektören i uppdrag att inför beredning av budgeten för åren 2021 och 2022 göra en översyn av de centrala anslagen och de administrativa resurserna för styrelsens förvaltning, hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt regionala utvecklingsförvaltningen. Styrelsen uppskattade reduceringarna till totalt 15 miljoner kronor för åren 2021 och 2022. Uppdragen redovisades i styrelsens verksamhetsplan för år 2021 som en del av styrelsens plan för omställning till en hållbar ekonomi.

I februari 2020 (§ 21) beslutade fullmäktige om att revidera styrelsens budget, bland annat med anledning av statliga beslut om ändrad kostnadsutjämning. Styrelsens budget utökades med 153 miljoner kronor till 3 210 miljoner kronor. Styrelsen fördelade den utökade budgeten i mars 2020 (RS 2020-03-12, § 43):

- Ca 40 miljoner kronor till området primärvårdsbeställare
- 50 miljoner kronor till område service för hyror, paviljonger, akut fastighetsunderhåll samt sjukresor
- 50 miljoner kronor till område digitalisering för projektet framtidens vårdinformationssystem FVIS
- 12 miljoner kronor till avskrivningar

Revisorernas granskningar har visat på brister i budgetprocessen

En tillbakablick på de senaste årens budgetunderskott visar att budgeten i regionen inte fungerat som ett styrinstrument för verksamheterna. Revisorerna har i flera år pekat på brister i beredningen av budgeten. Den senaste granskningen (nr 6/2020) visade att styrelsen inte säkerställde en ändamålsenlig beredning av fullmäktiges budget för åren 2020 och 2021. Granskningen visade också att budgetens legitimitet var svag och upplevdes som orealistisk av chefer och medarbetare. Budgeten fungerade inte som ett styrverktyg. De åtgärder som styrelser och nämnder planerat för att hålla budgeten var inte tillräckliga och det saknades ett system för att göra prioriteringar.

Ekonomidirektören tog fram ett förslag till förändrad budgetprocess

I februari 2020 fick ekonomidirektören ett uppdrag från regiondirektören att utveckla planerings- och budgetprocessen. Enligt sammanträdesanteckningar från regiondirektörens ledningsgrupp var bakgrunden att respekten för budgeten hade

minskat. Detta berodde bland annat på låg transparens i processen, för litet tid för nämnderna att arbeta med prioriteringar samt otillräckliga dialoger.

Efter förslag från ekonomidirektören beslutade styrelsen i augusti 2020 om en ny budget- och planeringsprocess (RS 2020-08-31, § 164). Den nya processen skulle börja användas i arbetet med plan och budget för år 2022:

- Förberedelserna skulle bli mer omfattande och strukturerade för att synliggöra planeringsförutsättningarna.
- Förberedelserna skulle dokumenteras i ett nytt dokument kallat "Planeringsförutsättningar". Dokumentet skulle ligga till grund för nämndernas arbete med beredningen av regionplanen.
- Planeringen av ekonomin på nämndsnivå skulle utökas till fyra år.
- Nämnderna och förvaltningarna skulle få mer tid att utifrån politiskt övergripande mål och resurser arbeta med styrningen av den egna verksamheten.
- Styrningen av processen skulle bli tydligare och tidplanen mer detaljerad. Alla dialogtillfällen skulle ha definierat syfte, mål, deltagare och förväntat resultat.
- En arbetsgrupp med bland annat verksamhetsföreträdare skulle följa processen, skriva material samt delta i analyser och prioritering av underlag.

Månadsrapporterna visade att styrelsen hade överskott nästan hela år 2020

Styrelsen fick ekonomiska månadsrapporter vid sina sammanträden under år 2020. Av tabellen nedan framgår att styrelsen hade överskott under nästan hela år 2020. Överskottet ökade kraftigt i december 2020, vilket till stor del berodde på en förändrad uppskattning av regionens pensionsavsättning. Vid utgången av år 2020 var överskottet 298 miljoner kronor, vilket motsvarade en avvikelse med 10,3 procent i förhållande till budget.

Styrelsens ekonomiska avvikelse i förhållande till budget under år 2020

Månad 2020	Avvikelse i miljoner kronor	Avvikelse i procent
Februari	-5	-1,1
Mars	15	1,9
April	13	1,2
Juli	35	2,0
Augusti	18	0,9
Oktober	69	2,8
December	298	10,3

Källa: Regionstyrelsens månadsrapporter. Uppgifterna är bearbetade av revisionskontoret.

Fördelning av riktade statsbidrag var inte tillräckligt reglerat

För att hantera effekterna av pandemin fick regionen extra riktade statsbidrag under år 2020, utöver de riktade bidrag som sedan tidigare var inarbetade i budgeten. Enligt fullmäktiges reglemente får styrelsen besluta om fördelning av riktade statsbidrag. Revisorernas bedömning i granskning nr 13/2020 var dock att styrelsens fördelning av riktade statsbidrag under året var för långtgående och att styrelsens tolkning av reglementet inte var rimlig.

I granskningen framkom att styrelsen tolkat reglementet som om att den i praktiken hade rätt att besluta om hur statsbidragen skulle fördelas mellan styrelsen och övriga nämnder och till nämndernas olika verksamheter. Granskningen visade även

på flera otydligheter i styrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens hantering av bidragen. Det framkom att budgeteringen av statsbidragen inte gjordes på ett transparent sätt och att det inte gick att spåra hur bidragen hade fördelats mellan nämnder och verksamheter via fullmäktiges, styrelsens och nämndens protokoll. Av granskningen framgick även att det saknades riktlinjer och rutiner för hanteringen av statsbidrag. Någon återrapportering till styrelse eller nämnd av de bidrag avseende 2019 och 2020 års medel som ingick i granskningsens urval gjordes inte heller.

Vår kommentar

Vi konstaterar att regionstyrelsen inför år 2020 beslutade om strategiska prioriteringar och att styrelsen under år 2020 höll sig informerad om den ekonomiska utvecklingen. Styrelsens budgetunderlag var dock inte kostnadsberäknat och saknade riskbedömningar. Revisorerna har under flera år uppmärksammat brister i budgetberedningen och att budgeten inte fungerat som ett effektivt styrinstrument. Det är positivt att styrelsen beslutat om en ny planerings- och budgetprocess som ska börja gälla inför arbetet med plan och budget för år 2022.

Styrelsens delårs- och årsrapporter till fullmäktige

Delårsrapporten per april visade på ett mindre överskott

I sin delårsrapport per april 2020 redovisade styrelsen ett överskott mot budget på 13 miljoner kronor, vilket motsvarade ett överskott med 1,2 procent. Kostnadsutvecklingen var 1,4 procent lägre än jämfört med motsvarande period år 2019.

Styrelsen uppgav att överskottet till stor del uppstått tack vare att pensionskostnader var lägre än budgeterat. Området primärvårdsbeställare redovisade ett underskott mot budget på -4,6 miljoner kronor på grund av ökade merkostnader för hyr-läkare i inlandet. Område digitalisering och medicinsk teknik redovisade ett underskott på -4 miljoner kronor vilket bland annat förklarades av licenskostnader. Övriga områden inom styrelsens verksamhet redovisade överskott.

Styrelsen bedömde att verksamhetens överskott skulle uppgå till 25 miljoner kronor vid årets slut.

Delårsrapporten per augusti visade på motsvarande överskott som april

I sin delårsrapport per augusti 2020 redovisade styrelsen ett överskott mot budget på 18 miljoner kronor, vilket motsvarade ett överskott med 0,9 procent. Kostnadsutvecklingen var 9,5 procent lägre jämfört med motsvarande period 2019.

Av delårsrapporten framgick att överskottet främst bestod av lägre kostnader än budgeterat för område service. Kostnaderna var också lägre för pensionskostnader, administrativ verksamhet samt för områdena primärvårdsbeställare och tandvårdsbeställare. Område digitalisering och medicinsk teknik redovisade ett underskott på -8 miljoner kronor och inom område regionförvaltningen gemensamt bidrog kundförluster till ett budgetunderskott på -11 miljoner kronor.

Styrelsen bedömde att verksamheternas överskott skulle uppgå till 17 miljoner kronor vid årets slut. I prognosen ingick inte den statliga ersättning för merkostnader i samband med pandemin på 25 miljoner kronor som regionen ansökt om för styrelsens del.

Årsrapporten visade på ett stort överskott

I sin årsrapport 2020 redovisade styrelsen ett överskott mot budget på 298 miljoner kronor. Det motsvarade ett överskott på 10,3 procent. Nettokostnadsutvecklingen var 13,3 procent lägre än år 2019. Styrelsen konstaterade att pandemin hade haft en stor påverkan på nettokostnaderna inom styrelsens område liksom en engångseffekt på pensionskostnaderna på grund av en förändrad uppskattning av pensionsavsättningarna vid byte av pensionsadministratör.

I årsrapporten redovisade styrelsen en översiktlig analys av budgetavvikelsen för olika delar av verksamheten. I tabellen nedan sammanfattar vi styrelsens analys.

Styrelsens analys av budgetavvikelsen

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, miljoner kronor	Styrelsens analys
Regionövergripande verksamhet	256	- Förändrad uppskattning av regionens pensionsavsättning medförde en positiv resultateffekt på 107 miljoner kronor. - Riktade statsbidrag bidrog stort till budgetöverskottet. - Styrelsens ledning och staber redovisade ett överskott på 11 miljoner kronor. - Området primärvårdsbeställare redovisade ett överskott på 11 miljoner kronor på grund av färre besök i primärvården, vilket minskat de rörliga ersättningarna. - Området tandvårdsbeställare redovisade ett överskott på 8 miljoner kronor på grund av färre besök, vilket minskat styrelsens kostnad för tandvårdsstöd med 9 miljoner kronor.
Digitalisering och medicinsk teknik	2	- Pandemin hade påverkat införandet av ett nytt vårdsystem och medfört flera omprioriteringar inom digitalisering. Nettoeffekten innebar lägre utvecklingskostnader än budgeterat.
Service	40	- Under året fick område service ett budgettillskott på 50 miljoner kronor för att täcka tidigare underskott. - Kostnaderna för el värme och vatten var lägre än normalt på grund av ett mildt väder och låga elpriser etc. - Kostnaderna för sjukresor redovisade ett överskott mot budget med 24 miljoner kronor med anledning av pandemin samt höjda egenavgifter.

Källa: Regionstyrelsens årsrapport. Uppgifterna är bearbetade av revisionskontoret.

Pandemin påverkade det ekonomiska resultatet

Styrelsen förklarade att det ekonomiska överskottet berodde på stora riktade statsbidrag med anledning av pandemin samtidigt som pandemin medfört att vissa kostnader var lägre än budgeterat. Det framgick inte i årsrapporten hur stora statsbidragen var eller hur styrelsen fördelade statsbidragen till verksamheterna. Styrelsen gjorde ingen analys av hur mycket det ekonomiska resultatet i förhållande till budget påverkades av de tillkommande statsbidragen.

Pandemin påverkade det ekonomiska omställningsarbetet

I årsrapporten redovisade styrelsen att den inför år 2020 hade tagit fram en åtgärdsplan på 11,5 miljoner kronor. Enligt styrelsen hade åtgärderna haft en effekt på cirka 57 miljoner kronor. Styrelsen uppgav att effekten till stor del berodde på att pandemin hade gett kostnadsminskningar inom områden som berördes av omställningsplanen, exempelvis sjukresor.

Vår kommentar

I årsrapporten saknas en analys av i vilken omfattning de extra statsbidragen påverkade resultatet i förhållande till budgeten och hur mycket som återstår av styrelsens strukturella underskott.

Styrelsens tjänstepersonsstöd

Regiondirektörens ledningsgrupp var regionövergripande

Den centrala ledningsgruppen är en regionövergripande ledningsgrupp som leds av regiondirektören. Regiondirektören har under år 2020 inte haft någon ledningsgrupp särskilt avsedd för regionstyrelsens förvaltning.

Det fanns under år 2020 ingen arbetsordning eller motsvarande för centrala ledningsgruppen. Av sammanträdesanteckningar på regionens intranät framgår att centrala ledningsgruppen är ett forum för samordning och information. Under år 2020 ingick förvaltningscheferna för regionala utvecklingsförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen, stabsdirektören, servicedirektören, digitaliserings- och teknikdirektören med flera. Alla föredragningslistor oavsett nämnd stämde löpande av i den centrala ledningsgruppen. Utifrån diskussionerna i centrala ledningsgruppen avgjorde regiondirektören om styrelsens ärenden var redo att gå vidare för beredning av styrelsens presidium.

Ärendeberedningen var inte tillräckligt utvecklad

Tidigare granskningar har visat att styrelsen inte haft en tillräckligt utvecklad ärendeberedning. Revisorernas senaste granskning från år 2020 (4/2020) visade att användandet av tjänsteskrivelser hade ökat. En brist var dock att regiondirektören inte var tillräckligt aktiv i sin styrning och kontroll över beredningsarbetet. Granskningen visade även att det saknades beslutade styrdokument som reglerar ärendeberedningen samt att kvalitetssäkringen av beslutsunderlagen inte varit tillräcklig. Det framkom också att styrelsen inte hade säkerställt att hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden ingått i beredningen inför beslut av fullmäktige som berör de båda nämnderna.

Styrelsen gav uppdrag till regiondirektören under året

Utöver uppdragen i verksamhetsplanen beslutade regionstyrelsen om totalt 19 uppdrag till regiondirektören under år 2020. I bilaga 2 finns en sammanställning över samtliga uppdrag. Sammanfattningsvis:

- För fyra av dessa uppdrag skulle regiondirektören ha redovisat resultatet senast mars och april 2021, vilket var i slutskedet av denna granskning. Tre av dessa uppdrag var enligt styrelsens protokoll inte rapporterade när denna granskning avslutades. Det handlade om att vidta åtgärder med anledning av revisorernas granskning om avtalshantering, att tillsätta en

utredning om personuppgiftsöverföringar till tredje land samt utforma regler för hälsocentraler inom hälsovalet.

- Ett av uppdragen skulle redovisas "kontinuerligt" för styrelsen. Fram till styrelsens sammanträde i mars 2021 hade regiondirektören gett information om ärendet till styrelsen vid ett tillfälle.
- Tre av uppdragen skulle redovisas senast augusti 2021, vilket är efter denna granskning slutförts.
- För elva av uppdragen hade styrelsen inte beslutat om någon tid för redovisning. Dock framgick det att ett av dessa uppdrag skulle leda fram till ett ärende som skulle behandlas av regionfullmäktige i februari 2021. Det handlade om förslag till långsiktiga klimatmål för regionen. När denna granskning avslutades hade ärendet behandlats av styrelsen i april 2021 men ännu inte av fullmäktige.

Vår kommentar

Regiondirektören är enligt kommunallagen chef över den förvaltning som finns under styrelsen. Styrelsens förvaltning har många medarbetare och utgör en stor del av regionens samlade organisation. Den fyller en viktig funktion vad gäller service, IT och digitalisering, ledningsstöd, HR, ekonomi samt beställningar av primärvård och tandvård. Det är en brist att regiondirektören inte har haft en ledningsgrupp för styrningen och ledningen av styrelsens förvaltning.

Styrelsen beslutade om ett flertal uppdrag till regiondirektören under året. I majoriteten av fallen hade styrelsen inte beslutat om någon tid för återrapportering, vilket vi bedömer riskerar bidra till svagare kontroll över de uppdrag styrelsen beslutat om.

Regionens ledningssystem

Systemförvaltning och utveckling av regionens ledningssystem "LITA" ligger inom regionstyrelsens ansvarsområde. Revisorerna har granskat arbetet med ledningssystemet vid flera tillfällen. Den senaste granskningen år 2018 visade att ledningssystemet inte varit ändamålsenligt (6/2018). Bland annat saknades en stor andel styrdokument i systemet. Det har även varit oklart om dokumenten är giltiga till följd av otydligheter i reglering om vem som får besluta om regionens regler och rutiner etc. Revisorernas slutsatser har varit att LITA inte utgjort ett tillräckligt stöd i styrningen och uppföljningen av verksamheterna.

Vår protokollgranskning visar att styrelsen fått information om utvecklingsarbetet med ledningssystemet vid två sammanträden under året: 2020-04-07, § 53 samt 2020-12-08, § 252. Informationen var både skriftlig och muntlig. Bland annat fick styrelsen redogörelser om de analyser förvaltningen gjort i syfte att tydliggöra vad som krävs för att skapa ett ledningssystem som utgör tillräckligt stöd för styrning, uppföljning och utveckling av verksamheterna.

Vid utgången av år 2020 var ledningssystemet ännu en förenklad betaversion där det endast gick att söka och läsa fastställda objekt.

Vår kommentar

Vi konstaterar att regionstyrelsen hållit sig underrättad om utvecklingen av ledningssystemet. Vid inledningen av år 2021 var det nya ledningssystemet inte klart.

Följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll

I november 2019 beslutade regionstyrelsens arbetsutskott om riskanalysen som låg till grund för styrelsens internkontrollplan för år 2020 (2019-11-29, § 284). Detta var i enlighet med styrelsens anpassade riktlinjer för intern kontroll. Den 5 februari 2020 beslutade styrelsen om internkontrollplanen (RS 2020-11-05, § 11).

Internkontrollplanen bestod av 18 risker som skulle följas upp med hjälp av 25 kontroller. Av planen framgick hur kontrollerna skulle genomföras och vilka som var ansvariga för kontrollerna. Vidare framgick när resultatet av kontrollerna skulle rapporteras till styrelsen och vem som ansvarade för rapporteringen.

Styrelsen följde upp kontrollerna i delårs- och årsrapporterna för år 2020

Under år 2020 följde styrelsen upp resultatet av kontrollerna i samband med delårsrapporten per augusti och i årsrapporten. Enligt redovisningen innebar pandemin att några kontroller inte hade kunnat genomföras eller nedprioriterats.

Majoriteten av kontrollerna redovisades i samband med styrelsens årsrapport. Redovisningen bestod av en tabell där det framgick hur kontrollerna var genomförda, resultatet av kontrollerna samt värdering och bedömning från verksamheten. I tabellen fanns också en beskrivning av eventuella åtgärder.

Delårsrapporten per augusti 2020 innehöll ett förslag om att styrelsen borde besluta om åtgärder för att förbättra följsamheten till en rutin för fördelning av arbetsmiljöuppgifter. Av styrelsens protokoll framgick att styrelsen beslutade att regiondirektören får i uppdrag att säkerställa att fördelning av arbetsmiljöuppgifter sker enligt riktlinje. Uppdraget skulle återrapporteras till styrelsen senast i samband med delårsrapport per augusti 2021 (RS 2020-10-27, § 212).

Av årsrapporten framgår att utifrån uppföljningen och de åtgärder som verksamheten vidtagit löpande, så fanns det inte behov av ytterligare ställningstagande av styrelsen. Fyra av verksamhetens åtgärder lyftes fram som specifikt skulle följas upp i samband med internkontrollarbetet under år 2021.

I årsrapporten bedömde styrelsen att det fanns "en acceptabel nivå av intern kontroll" men att det fanns utrymme för förbättringar. Bedömningen utgick från att kontrollerna mestadels visat att det inte förekom allvarliga brister samt att åtgärder hade vidtagits. Styrelsens bedömde också att internkontrollplanen till största del hade bestått av ändamålsenliga kontroller som utgått från en riskanalys.

Styrelsens följsamhet till fullmäktiges krav om intern kontroll varierade

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad vi bedömer att regionstyrelsen för år 2020 uppfyllde kraven i fullmäktiges reglemente för intern kontroll och regionstyrelsens övergripande riktlinjer.

Kontrollfråga	Vår bedömning	Vår kommentar
Organisation		
Har styrelsen beslutat om anpassade riktlinjer för arbetet med intern kontroll?	Ja	2019-10-15, § 218.

Riskanalys och internkontrollplan		
Har styrelsen säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Ja	Styrelsens arbetsutskott beslutade om riskanalysen 2019-11-29, § 284.
Har styrelsen beslutat om en internkontrollplan?	Ja	2020-02-05, § 11.
Har styrelsen säkerställt att internkontrollplanen motsvarar kraven i regionstyrelsens riktlinje för intern kontroll?	Ja	Internkontrollplanen uppfyllde de formella kraven.
Uppföljning		
Har styrelsen följt upp arbetet med intern kontroll?	Ja	Uppföljningen av kontrollerna redovisades i samband med delårsrapporten per augusti och årsrapporten. En svaghet är att styrelsen inte utvärderade sitt arbete med intern kontroll.
Har styrelsen säkerställt att kontrollerna i internkontrollplanen är genomförda med tillräcklig kvalitet?	Delvis	Majoriteten av kontrollerna var genomförda med tillräcklig kvalitet. I något fall uppmärksammade verksamheten metodmässiga brister.
Har styrelsen bedömt resultatet av uppföljningen av intern kontroll?	Ja	Av styrelsens uppföljning framgår en bedömning av respektive kontroll i internkontrollplanen. Av årsrapporten framgår också styrelsens samlade bedömning av intern kontrollen.
Har styrelsen beslutat om tillräckliga åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	Delvis	Av delårsrapporten framgick att styrelsen föreslogs besluta om en åtgärd. Av uppföljningen i årsrapporten framgick att utöver de åtgärder som verksamheten lyft fram, så fanns det inte behov av något ytterligare ställningstagande av styrelsen.
Rapportering		
Har styrelsen i samband med årsrapporten redovisat resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen?	Ja	Resultatet från uppföljningen av genomförda kontroller är en bilaga till styrelsens årsrapport.

Vår kommentar

Styrelsen uppfyllde år 2020 till stora delar kraven i regionfullmäktiges reglemente för intern kontroll.

Återanmälda delegationsbeslut till styrelsen

Av de protokoll vi granskat framgår att regionstyrelsen tagit del av beslut som arbetsutskottet, ordföranden och anställda fattat på styrelsens vägnar genom delegering. Punkten har varit återkommande vid styrelsens sammanträden. Förteckningar över beslutsärenden inklusive tidpunkt för när de olika besluten fattats är registrerade i styrelsens diarium.

Vi ser att dokumentationen av besluten varierat under år 2020 och att spårbarheten vid flera tillfällen var bristfällig. Det finns flera exempel under året där protokoll hänvisat till en förteckning över återanmälda beslut, men där det inte framgick vilken av förteckningarna i diariet som gällde för det aktuella sammanträdet. Det innebär att de diarieförda förteckningarna inte går att koppla till aktuellt sammanträde. Det går av samma anledning inte heller att avgöra om besluten anmäldes i tid. Vid ett par andra tillfällen överensstämde varken tidsperioden för besluten eller de delegater som angavs i protokollet med de diarieförda beslutslistorna. Se exempelvis protokollen 2020-03-12 (§ 45), 2020-04-07 (§ 84) eller 2020-05-12 (§ 102).

Vår kommentar

Dokumentationen av återanmälda delegationsbeslut till regionstyrelsen var år 2020 vid flera tillfällen bristfälliga. Vi bedömer att detta var en försämring jämfört med föregående år. Avsaknad av korrekt dokumentation i samband med återanmälan av beslut leder till sämre spårbarhet och insyn i de beslut som tjänstepersoner fattar på de förtroendevaldas vägnar.

Styrelsens uppföljning av verksamhetsmålen

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges övergripande mål. Revisorerna ska också bedöma om regionstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen är tillräckligt utvecklad.

Styrelsen följde upp målen i delårsrapporten per augusti 2020

Vår granskning är inriktad mot den delårsrapport som styrelsen beslutade om per augusti 2020.

I delårsrapporten följde styrelsen upp sina verksamhetsmål. Styrelsen bedömde att den vid årets slut skulle nå ett av målen, vilket handlade om *forskning, innovation och digitalisering*. Enligt styrelsen skulle sex av målen delvis nås och fyra inte nås vid årets slut. Avvikelser fanns framförallt inom områdena *jämlik hälsa, trygghet, inflytande och delaktighet* samt *hållbar ekonomi*. För ett av målen saknades data, vilket innebar att styrelsen inte kunde presentera något resultat. Det handlade om *attraktiv och jämställd region*.

I delårsrapporten fanns övergripande bedömningar och kortfattade förklaringar till resultaten för respektive verksamhetsmål. Bedömningarna var sammanvägningar av underliggande indikatorer. I vissa fall framgick det inte av rapporten hur styrelsen gjorde sina bedömningar. För några indikatorer redovisade styrelsen prognoser trots att det saknades data. I flera fall framgick inte hur styrelsen kommit fram till sina sammanvägda bedömningar av måluppfyllelsen. Styrelsen kommenterade översiktligt redovisade avvikelser. Rapporten innehöll även beskrivningar över aktiviteter som planerades eller pågick för att förbättra resultaten. Beskrivningarna var översiktliga och innehöll inga tidsangivelser för när aktiviteterna skulle vara genomförda eller hur de skulle säkerställa högre grad av måluppfyllelse vid årets slut.

Styrelsen bedömde i sin årsrapport att tre av elva mål uppfylldes

I sin årsrapport bedömde styrelsen att tre av elva verksamhetsmål var "helt uppfyllda". Fyra var "delvis uppfyllda" och fyra var "inte uppfyllda". De verksamhetsmål som styrelsen inte uppfyllde handlade om *jämlik hälsa, inflytande och delaktighet* samt *aktivt- kultur och föreningsliv, nära vård* samt *attraktiv och jämställd region*.

Styrelsen beskrev översiktligt avvikelserna och vilka åtgärder som pågick eller planerades. För huvuddelen av avvikelserna uppgav styrelsen att pandemin hade bidragit till de svaga resultaten.

Bedömningarna för varje verksamhetsmål byggde på en sammanvägning av indikatorer. För de tre verksamhetsmål som var "helt uppfyllda" menade styrelsen att vissa indikatorer var "delvis uppfyllda" eller "inte uppfyllda". För ett av verksamhetsmålen som var "delvis uppfyllt" redovisade styrelsen inga indikatorer utan hänvisade till att "värde saknas" och att ingen bedömning av dessa indikatorer var möjlig.

För flera av verksamhetsmålen använde styrelsen andra jämförelsetal eller målvärden än de som fanns i verksamhetsplanen utan att förklara varför.

Vår kommentar

Liksom tidigare år bedömer vi att regionstyrelsen behöver förbättra sin redovisning. Styrelsen behöver utveckla sina analyser om orsaker till att verksamhetsmål inte uppnås och varför vidtagna åtgärder inte varit tillräckliga.

Vi konstaterar att det finns oklarheter i styrelsens bedömningar av måluppfyllelsen i årsrapporten. De verksamhetsmål som styrelsen bedömt som uppfyllda byggde på en sammanvägning av indikatorer som i flera fall inte alls var uppfyllda och i vissa fall endast delvis var uppfyllda. Ett av verksamhetsmålen som styrelsen bedömt som delvis uppfyllt saknade data helt.

Styrelsens agerande år 2020 under pandemin

Den 9 mars 2020 bekräftades de första sjukdomsfallen av covid-19 i Västerbottens län. Revisorerna har granskat regionstyrelsens agerande i samband med pandemin under år 2020 inom ramen för en fördjupad granskning om krisberedskap (nr 11/2020). Följande är en sammanfattning av de iakttagelser i granskningen som rör styrelsen.

Krisledningsnämnden aktiverades inte

Enligt reglementet ansvarar styrelsen såsom krisledningsnämnd för regionens operativa krisledning. Krisledningsnämnden aktiverades inte under år 2020. Dock sammanträdde styrelsens utskott för central katastrofledning vid ett par tillfällen under året.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har i uppdrag från fullmäktige att utöva vårdgivaransvaret inom regionen, vilket inkluderar katastrofmedicinsk beredskap. I granskningen framkom att ansvars- och rollfördelningen mellan styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden var otydlig gällande krisledning och katastrofmedicinsk beredskap i samband med pandemin.

Regional särskild sjukvårdsledning ledde krisen på regional nivå

På regional nivå leddes krisen av den regionala särskilda sjukvårdsledningen, en funktion som regleras i Socialstyrelsens föreskrifter om katastrofmedicinsk beredskap. De flesta besluten i samband med krisledningen fattades av tjänstepersoner i den särskilda sjukvårdsledningen. Det handlade exempelvis om avtalsfrågor, materialförsörjning, organisationsförändringar, arbetsförhållanden och semester för personalen, omfördelning av resurser etc. Det fanns flera oklarheter kring dessa beslut. Bland annat beslutade regiondirektören och hälso- och sjukvårdsdirektören

om åtgärder som de inte hade befogenhet för. Flera av besluten återanmälades heller inte till styrelsen eller hälso- och sjukvårdsnämnden. Vissa beslut om försörjning av sjukvårdsmateriel och läkemedel fanns heller inte dokumenterade i regionens diarium.

Styrelsen fick information om pandemiläget och fattade vissa beslut

Av styrelsens protokoll framgick att ledamöterna fick information om pandemiläget vid samtliga sammanträden från mars till och med december 2020. Informationen handlade dels om virusets spridning och nulägesbilder av antal smittade och inlagda, dels om arbetet och hanteringen av pandemin i regionen.

Styrelsen fattade sju egna beslut samt åtta beslut om förslag till fullmäktige med anledning av pandemin under år 2020. Besluten handlade om resursförstärkningar, gåva till medarbetarna i samband med hanteringen av pandemin, slopad patientavgift för sent avbokade besök, förslag om fullmäktigesammanträden på distans etc.

Styrelsens utskott för central katastrofledning sammanträdde i mars och september 2020. Av protokollen framgår att ledamöterna fick information om pandemin samt om det löpande arbetet med krisberedskap och civilt försvar.

Vår kommentar

Regionstyrelsen fick information om händelseutvecklingen gällande pandemin under år 2020. Styrelsen fattade ett antal beslut under året med anledning av pandemin. Ansvars- och rollfördelningen mellan styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden var dock otydlig.

Överväganden kring hanteringen av pandemin överlämnades i stora delar till tjänstepersoner inom ramen för den regionala särskilda sjukvårdsledningen som formellt ligger under hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar inom ramen för vårdgivaransvaret. Flera av de beslut som fattades rörde dock frågor som i praktiken ligger inom styrelsens ansvar. På grund av oklarheter kring tjänstepersonernas beslutsbefogenheter samt att besluten inte återanmälades bedömer vi att styrelsen saknade tillräcklig kontroll över de beslut som tjänstepersonerna tog i samband med pandemin år 2020.

5. Regionstyrelsens uppsikt under år 2020

Enligt kommunallagen ska regionstyrelsen ha uppsikt över regionens övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunala bolag, stiftelser, ekonomiska föreningar och kommunalförbund där regionen är medlem. Dessutom ska regionstyrelsen i årliga beslut för varje hel- och delägt bolag pröva om verksamheten under föregående kalenderår har varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för kommunala befogenheter. Om styrelsen finner att så inte är fallet är styrelsen skyldig att lämna förslag till fullmäktige för att rätta till missförhållanden.

Region Västerbotten är ägare av 18 kommunala bolag, fyra kommunalförbund och tre stiftelser. Enligt fullmäktiges reglemente (2020-04-21, § 44) ska regionstyrelsens prövning av bolagen delges fullmäktige snarast.

Fullmäktiges reglemente för regionala utvecklingsnämnden (2020-04-21, § 45) anger att nämnden ska stödja regionstyrelsen i uppsiktsarbetet. Nämnden ska ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i bolagen främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda ägardirektiv. Nämnden ska även bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens uppsiktsplikt över bolag.

Styrelsens planering av uppsikten

Enligt en utvärdering som styrelsen beslutade om i februari 2020 var uppsikten år 2019 till stor del genomförd enligt plan (RS 2020-02-05, § 13). En tjänsteskrivelse innehöll en sammanfattning av resultaten från utvärderingen (RS 4-2020). Därefter beslutade styrelsen om en ny uppsiktsplan och rutin för år 2020 som utgick från 2019 års plan (RS 2020-02-05, § 14). I rutinen fanns tre huvudområden som styrelsen skulle kontrollera för de olika nämnderna, kommunalförbunden och bolagen:

- Att de bedrivit sina verksamheter i linje med fullmäktiges mål och riktlinjer.
- Att lagar, författningar och förordningar efterlevts.
- Att den ekonomiska förvaltningen varit effektiv och säker.

Uppsikten skulle genomföras genom dialogmöten och skriftligt information

2020 års uppsiktsplan innehöll uppgifter om när styrelsens arbetsutskott skulle träffa företrädare för nämnder och bolag. Det framgick även vilka organisationer som styrelsen endast skulle följa med hjälp av skriftliga underlag. Enligt rutinen skulle styrelsens arbetsutskott informera respektive nämnd eller bolag om vilka uppgifter arbetsutskottet önskade få vid träffarna. Inför träffarna skulle nämnderna och bolagen lämna in skriftliga underlag till arbetsutskottet.

Rutinen angav att regionala utvecklingsnämnden skulle ha årliga dialogmöten med de bolag "som verkar inom nämndens verksamhetsområde". Det framgick inte vilka bolag det handlade om. Styrelsens uppsikt över dessa bolag skulle grunda sig på den skriftliga rapport som nämnden skulle delge styrelsen.

Av rutinen framgick att styrelsen årligen skulle göra en prövning om hel- och delägda bolag bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen funnit att så inte är fallet skulle styrelsen lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder (RS 3-2020).

Vår kommentar

Regionstyrelsen följde sina rutiner och utvärderade sin uppsikt år 2019 innan styrelsen beslutade om en ny uppsiktsplan för år 2020. Resultatet av utvärderingen var dokumenterad. Detta är en förbättring jämfört med tidigare år.

Till skillnad från tidigare år angav planen för år 2020 att styrelsen skulle göra en årlig prövning av samtliga regionens bolag. Detta är i enlighet med kommunallagens intentioner och således en förbättring mot föregående år. Rutinen innehöll även en kort beskrivning av regionala utvecklingsnämndens del i uppsikten av bolagen, vilket inte framgick tidigare år. Rutinen specificerade dock inte vilka bolag som låg inom regionala utvecklingsnämndens verksamhetsområde.

Genomförd uppsikt år 2020

Styrelsen fick information om den uppsikt arbetsutskottet genomfört

Av protokoll framgår att styrelsens arbetsutskott genomförde alla planerade uppsiktsträffar utom tre där styrelsen istället tog del av skriftlig information.

Vid fyra tillfällen under år 2020 fick styrelsen information om den uppsikt som arbetsutskottet hade genomfört. I styrelsens protokoll fanns hänvisningar till olika beslutsunderlag i diariet. Exempel på underlag som finns i diariet är delårsrapporter och budgetunderlag. Styrelsen tog även del av protokoll från arbetsutskottet som översiktligt beskrev genomförda träffar med företrädare för nämnder och bolag.

Av styrelsens protokoll framgick att styrelsen beslutade att informationen var "delgiven". Det framgick inte om styrelsen gjorde några analyser, bedömningar eller vidtog några åtgärder med anledning av uppgifterna.

Styrelsen fick rapporter om regionala utvecklingsnämndens uppsikt

I oktober och december år 2020 genomförde regionala utvecklingsnämnden uppsiktsträffar med företrädare för flera av regionens bolag. Inför träffarna skickade bolagen underlag till regionala utvecklingsnämnden. Underlagen bestod exempelvis av årsredovisningar från år 2019, verksamhetsplaner för år 2020, internkontrollplaner och intyg från styrelser om att verksamheter hade bedrivits i enlighet med de kommunala ändamålen och de kommunala befogenheterna.

I oktober 2020 och februari 2021 fick regionstyrelsen information från de uppsiktsträffar som genomförts av regionala utvecklingsnämnden. Underlagen till styrelsen bestod av protokollsutdrag från nämndens uppsiktsträffar samt de underlag från bolagen som nämnden begärt att få ta del av.

I underlagen till regionstyrelsens behandling av uppsikten saknades analyser eller sammanställningar av de uppgifter som bolagen hade lämnat till regionala utvecklingsnämnden. Av styrelsens protokoll framgick att informationen var "delgiven". Styrelsen vidtog inga åtgärder med anledning av rapporteringen.

Styrelsen utvärderade sin uppsikt för år 2020

I februari 2021 utvärderade styrelsen sin uppsikt för år 2020 (RS 2021-02-09, § 20). Enligt utvärderingen hade styrelsen till stor del genomfört uppsikten i enlighet med sin planering. Det framgick också att arbetet med att inhämta underlag för uppsikten skulle utvecklas inför år 2021 (RS 107-2021).

I samband med vår granskning hade styrelsen ännu inte prövat bolagen

När arbetet med denna granskning avslutades i början av april 2021 hade styrelsen ännu inte utvärderat om bolagen hade genomfört sina verksamheter i enlighet med de kommunala ändamålen och kommunala befogenheter.

Vår kommentar

Mot bakgrund av bristerna i dokumentationen för regionstyrelsens uppsikt under år 2020 bedömer vi att uppsikten var otillräcklig. Dokumentationen bestod dels av översiktliga protokoll, dels av underlag i form av delårsrapporter med mera. Det är svårt att få insyn i vilken information som framkom vid de uppsiktsträffar som regionala utvecklingsnämnden genomförde under året.

I dokumentationen för uppsikten saknas alltså analyser och slutsatser. Av styrelsens protokoll framgår inte heller vilka överväganden styrelsen gjorde eller vilka åtgärder styrelsen vidtog med anledning av uppsikten.

I 2019 års granskning rekommenderade revisorerna att styrelsens prövning av de kommunala bolagen skulle göras innan fullmäktige beslutade om årsredovisningen för regionen och direktiven till ägarombuden inför bolagsstämmorna. Denna rekommendation kvarstår.

6. Iakttagelser från fördjupade granskningar år 2020

Revisorerna gjorde ett antal fördjupade granskningar inom regionstyrelsens ansvarsområde år 2020:

- Rapport om tystnadskultur (1/2020)
- Promemoria om hanteringen av en bluffaktura (2/2020)
- Omställning för en hållbar ekonomi (3/2020)
- Ärendeberedning år 2020 (4/2020)
- Registervård av leverantörsregistret (5/2020)
- Budgetprocessen år 2020 (6/2020)
- Robust teknisk försörjning av Västerbottens sjukhus (8/2020)
- Styrning och kontroll över HR-stödet till chefer (9/2020)
- Regionens krisberedskap (10/2020)
- Reglering av ansvar och befogenheter (11/2020 och 12/2020)
- Riktade statsbidrag (13/2020)
- Löneutbetalningar (14/2020)
- Invånartjänsten 1177 (15/2020)
- Medelsförvaltningen (16/2020)

Vår kommentar

Fördjupade granskningar visade att regionstyrelsen år 2020 inte hade processer och rutiner som säkerställde en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll. Det råder också oklar ansvars- och rollfördelning mellan styrelsen och andra nämnder.

7. Åtgärder med anledning av iakttagelser år 2019

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad styrelsen vidtog tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer i 2019 års granskning.

Rekommendationer 2019 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Säkerställ att styrelsen har ett tillräckligt tjänstepersonsstöd. Inom flera områden är styrelsens system för styrning och kontroll för svagt utvecklade.	Nej	Flera granskningar under år 2020 visade att tjänstepersonsstödet till styrelsen var för svagt utvecklat.
Säkerställ att de åtgärder som styrelsen vidtar är tillräckliga. Ställ krav på konsekvensbeskrivningar vid beslut om åtgärder. Vid avvikelser bör styrelsen ställa krav på att regiondirektören lämnar förslag på kompletterande åtgärder. Vid avvikelser måste styrelsen vara aktiv och besluta om åtgärder.	Nej	Styrelsen hade låg måluppfyllelse år 2020. Som tidigare år saknades kostnadsberäkningar och riskbedömningar i budgetunderlagen.
Om det är så att styrelsen bedömer att den inte klarar av att genomföra sitt uppdrag bör styrelsen vända sig till fullmäktige med förslag på åtgärder så att fullmäktige får möjlighet att ingripa.	–	Styrelsen redovisade ett överskott.
Fortsätt arbetet med att utveckla uppsikten.	Delvis	Styrelsen utvecklade sin uppsiktsplan och utvärderingen av uppsikten. Dokumentationen bestod dock främst av obearbetat material, vilket är en brist.

Vår kommentar

Regionstyrelsen vidtog inte tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationerna i 2019 års granskning.

8. Svar på revisionsfrågor

Vår samlade bedömning är att regionstyrelsen för år 2020 inte hade en tillräcklig måluppfyllelse. Styrelsen hade inte heller en tillräcklig styrning och kontroll.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen en tillräcklig måluppfyllelse?	NEJ	Styrelsen uppfyllde endast tre av elva verksamhetsmål.
Har styrelsen haft en tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde?	NEJ	Fördjupade granskningar år 2020 visade att styrelsen inte hade en tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde.
Har styrelsen en tillräckligt utvecklad redovisning av måluppfyllelse?	NEJ	Det fanns oklarheter i hur styrelsens gjort sina bedömningar av måluppfyllelsen. De mål som styrelsen bedömt som uppfyllda byggde på en sammanvägning av indikatorer som i flera fall inte var uppfyllda och i vissa fall endast delvis var uppfyllda. För något mål som styrelsen bedömt som delvis uppfyllt saknades data helt.
Har styrelsen lett och samordnat förvaltningen av regionens angelägenheter i tillräcklig utsträckning?	DELVIS	Styrelsen har lämnat anvisningar inför budgetberedningen och arbetet med verksamhetsplaner samt beslutat om regiongemensamma styrdokument. Flera granskningar under året har dock visat på tillfällen där ansvars- och rollfördelningen mellan styrelsen och övriga nämnder varit oklar.
Har styrelsen haft tillräcklig uppsikt över övriga nämnder, kommunala företag och kommunalförbund?	NEJ	Styrelsen har genomfört sin uppsikt enligt plan. Dock saknades dokumenterade analyser och andra sammanställningar av vad som framkom i uppsikten.
Har styrelsen agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?	NEJ	Styrelsen vidtog inte i tillräcklig grad åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2019.

Våra rekommendationer till regionstyrelsen

Vi rekommenderar styrelsen att arbeta med följande områden:

- Säkerställ att det finns ett tillräckligt tjänstepersonsstöd för att stärka de processer som rör styrning, uppföljning och kontroll.
- Ställ krav på konsekvensbeskrivningar, riskanalyser och kostnadsberäkningar inför beslut om åtgärder. Vid avvikelser måste styrelsen vara aktiv och fatta nya beslut.
- Säkerställ en ändamålsenlig metod och redovisning av resultat i förhållande till styrelsens verksamhetsmål.
- Utveckla kontrollen över de uppdrag som styrelsen lämnar till regiondirektören och andra tjänstepersoner genom att tydligt ange när uppdragen ska återrapporteras.
- Se till att analyser och resultat från uppsikten är dokumenterade. Utvärdera om bolagens verksamheter är genomförda i enlighet med kommunala ändamål och kommunala befogenheter senast vid styrelsens beslut om årsredovisningen.

Umeå den 2021-04-19

Marcus Rönnegård
Sakkunnig

Revisionskontoret
Region Västerbotten

Nedbrytning av revisionsfrågorna

Här redovisas hur revisionsfrågorna brutits ner i samband med granskningsarbetet.

Styrelsens ansvar som nämnd

1. Har styrelsen en tillräcklig måluppfyllelse?

- Har styrelsen uppnått sina verksamhetsmål?
- Har styrelsen klarat sin budget?
- Har styrelsen genomfört lämnade uppdrag från fullmäktige?

2. Har styrelsen en tillräckligt utvecklad redovisning av måluppfyllelse?

- Har styrelsen brutit ner fullmäktiges övergripande mål med hjälp av mätbara delmål?
- Har styrelsen brutit ner uppdrag från fullmäktige och styrt dessa med hjälp av konkreta direktiv, mätbara mål och indikatorer?
- Har styrelsen analyserat och förklarat resultaten?

3. Har styrelsen haft en tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde?

- Har styrelsen processer, rutiner och tjänstemannastöd som säkerställer en tillräcklig styrning?
- Har styrelsen processer, rutiner och tjänstemannastöd som säkerställer en tillräcklig uppföljning?
- Har styrelsen processer, rutiner och tjänstemannastöd som säkerställer en tillräcklig kontroll?
- Har styrelsen följt upp de beslut den fattat under året?
- Har styrelsen kontrollerat att regler efterlevs?

Styrelsens ledning, samordning och uppsikt

4. Har styrelsen lett och samordnat förvaltningen av regionens angelägenheter i tillräcklig utsträckning?

- Har styrelsen säkerställt en tillräcklig beredning av fullmäktiges regionplan och budget?
- Har styrelsen beslutat om anvisningar för övriga nämnders verksamhetsplanering?
- Har styrelsen beslutat om anvisningar för övriga nämnders verksamhetsuppföljning?
- Har styrelsen säkerställt en tillräcklig återrapportering i delårsrapporter och årsredovisning till fullmäktige?

5. Har styrelsen haft tillräcklig uppsikt över övriga nämnder, kommunala företag och kommunalförbund?

- Utvärderade regionstyrelsen sin uppsikt för år 2019 innan styrelsen beslutade om en ny uppsiktsplan för år 2020?
- Beslutade styrelsen om en uppsiktsplan för år 2020?
- Hade uppsiktsplanen utvecklats jämfört med år 2019?
- Genomförde styrelsen sin uppsikt enligt planen för år 2020?
- Har styrelsen säkerställt att övriga styrelsen och nämnder har mätbara mål?
- Har styrelsen säkerställt att övriga styrelser och nämnder följt upp sina mål?
- Går det med hjälp av styrelsens protokoll verifiera om styrelsens uppsikt varit tillräcklig?
- Utvärderade styrelsen sin uppsikt för år 2020?
- Har styrelsen genom sin förstärkta uppsikt av regionens bolag prövat om bolagen år 2020 bedrivit sina verksamheter i enlighet med fastställda kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna?

Regionstyrelsens uppdrag till regiondirektören under år 2020

Uppdrag till regiondirektören	Våra iakttagelser
<i>"Regiondirektören får i uppdrag [...] att projektanställa en resurs som mobilitetssamordnare under 1 år. Tjänsten finansieras av medel för miljöpolitiska aktiviteter under 2020." RS 2020-02-05 §9</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
<i>"Dataskyddsberättelse godkänns. Regiondirektören får i uppdrag [...] att vidta åtgärder i enlighet med dataskyddsberättelsen." RS 2020-04-07 §57</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
<i>"Regiondirektören får i uppdrag att ta bort betalningslösningen för dryckesautomater och begränsa sortimentet till två sorter a' 100 kr som målpris." RS 2020-05-12 §95</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
<i>"Granskningsrapport nr 3-2019 Hantering av avtal 2019 [...] Yttrandet avges enligt upprättat förslag. Regiondirektören får i uppdrag att vidta åtgärder i enlighet med yttrandet. En återrapport lämnas till regionstyrelsen i februari 2021 [...] RS 2020-06-01 §117</i>	Uppdraget skulle redovisas för styrelsen i februari 2021. Det framgick inte av styrelsens protokoll 2021-02-09 eller 2021-03-02 att uppdraget redovisades.
<i>"Återrapportering av klimatutredningen och förslag på fortsätta aktiviteter [...] Regiondirektören får i uppdrag att utarbeta förslag till långsiktiga klimatmål för regionen. Ärendet tas upp till regionfullmäktige för beslut i februari 2021. [...] RS 2020-06-01 §122</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen. Ärendet skulle dock tas upp till regionfullmäktige för beslut i februari 2021. Det framgick inte av fullmäktiges protokoll 2020-09-22, 2020-11-24 eller 2021-02-23-24 att ärendet behandlats i fullmäktige. Ärendet bereddes av styrelsen 2021-04-13.
<i>"Bemanningservice avslutas som enhet i Skellefteå. Regiondirektören får i uppdrag att hantera den processen och utreda möjligheterna till förbättringar för att öka bokningsgraden på Norrlands universitetssjukhus." RS 2020-08-31 §166</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
<i>"Strategin för børsel ändras enligt rekommendation för ökad möjlighet till kostnadsreduceringar. Fortsatta förändringar av elhandelsportföljningens fördelning delegeras till regiondirektören med rätt till vidaredelegation." RS 2020-08-31 §166</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
<i>"Kostdistribution vid Lycksele lasarett [...] Regiondirektören får i uppdrag att utreda alternativen Steam Plicity, mottagningskök av kost från Lycksele kommun samt upphandling av drift. Regiondirektören får i uppdrag att besluta om en övergångslösning fram till dess att beslut om slutlig lösning fattas av regionstyrelsen vid sammanträdet den 10 december 2020." RS 2020-08-31 §168</i>	Uppdraget skulle redovisas vid styrelsens sammanträde i december 2020. I protokollet 2020-12-08 §251 framgick att ärendet om kostdistribution inte var färdigberett men att ett förslag skulle presenteras för styrelsen i februari

Bilaga 2

	2021. Övergångslösningen är säkerställd från januari 2021.”
	Regiondirektören la fram ett förslag vid sammanträdet 2021-02-09, § 17 som styrelsen antog.
”Region Västerbotten ställer sig bakom Regelverket för tjänsten Högkostnadsskydd. Regiondirektören får i uppdrag [...] att fatta de beslut som behövs för att bidra till det nationella genomförandet.” RS 2020-09-29 §196	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
”Regionstyrelsens delårsrapport per augusti 2020 fastställs. Regiondirektören får i uppdrag att säkerställa att fördelning av arbetsmiljöuppgifter sker enligt riktlinje. Uppdraget återrapporteras till styrelsen senast i samband med delårsrapport per augusti 2021.” RS 2020-10-27 §212	Uppdraget ska redovisas för styrelsen i samband med beslut om delårsrapport per augusti 2021.
”Regionstyrelsen uppdrar till regiondirektören [...] att tillsätta en utredning avseende personuppgiftsöverföringar till tredje land. Utredningens mål är att kartlägga de personuppgiftsöverföringar som sker till länder utanför EU/EES, vilket skydd dessa överföringar dessa baseras på, eventuella brister i skyddet, möjligheterna att omförhandla eller bryta avtalen och konsekvenserna därav. Utredningen ska presenteras i regionstyrelsen i mars 2021.” RS 2020-10-27 §215	Uppdraget skulle redovisas för styrelsen i mars 2021. Det framgick inte av styrelsens protokoll 2020-12-08, 2021-02-09 eller 2021-03-02 att uppdraget redovisades.
”Uppdrag och regler inklusive förändringar i ersättningsmodell, samt plan för uppföljning för Hälsoval Västerbotten 2021 fastställs. Regiondirektören får i uppdrag [...] att tydliggöra och formulera praxis för när en hälsocentral i Hälsoval Västerbotten utför sitt uppdrag bristfälligt, och när en hälsocentral frångått sitt uppdrag, för en period eller på obestämd tid. Regiondirektören får i uppdrag [...] att tydliggöra när en hälsocentral kan förlora status som hälsocentral i Hälsoval Västerbotten, för en period eller permanent, och konsekvenser för ersättning och regionens huvudmannans ansvar. Uppdragen ska vara slutförda i april 2021.” RS 2020-10-27 §216	Uppdragen skulle redovisas för styrelsen i april 2021. Det framgick inte av styrelsens protokoll 2021-04-13 att uppdraget redovisades.
”Regiondirektören får i uppdrag att utreda om Hälsoval 2021 kan kompletteras med följande tillägg: När beställarenheten upplever att någon Hälsocentral inte fullgjort de uppdrag som beskrivs i Hälsovalet har beställarenheten mandat att begära in ett åtgärdsprogram från enheten [...]. Ärendet tas upp för beslut på regionstyrelsens sammanträde den 8 december 2020.” RS 2020-10-27 §216	Uppdraget skulle redovisas vid styrelsens sammanträde i december 2020. Regiondirektören la fram ett förslag vid sammanträdet 2020-12-08, § 257 som styrelsen antog.
”Regiondirektören får i uppdrag [...] att under 2021 formalisera ett samarbete med hälso- och sjukvårdsförvaltningen inför beställning av primärvård för 2022. I uppdraget ingår att skapa en gemensam planeringsprocess där beställaren i ett tidigt skede ges möjlighet att bearbeta underlag inför politiskt beslut av Hälsovalet 2022, utifrån aktuella förutsättningar i länet och god och nära vård. I uppdraget ingår att tydliggöra processen för att aktualisera behov och besluta om tilläggsuppdrag till beställningen.” RS 2020-10-27 §218	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
”Förslag på ny struktur och inriktning för inköpsorganisationen godkänns. Regiondirektören får i uppdrag att fastställa	Uppdragen ska redovisas för styrelsen i juni 2021.

<i>en regionövergripande riktlinje för inköpsprocessen och en implementeringsplan under åren 2021-2022. En återrapport delges regionstyrelsen vid sammanträdet i juni 2021.” RS 2020-12-08 §253</i>	
<i>”Ersättningsetablering enligt Lagen om ersättning för fysioterapi [...] Regiondirektören får i uppdrag att lämna information om tilldelningsbeslut och underteckna samverkansavtal för ersättningsetablering samt i övrigt vidta de åtgärder som är nödvändiga för att avsluta ärendet.” RS 2020-12-08 §262</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
<i>”Ersättningsetablering enligt Lagen om ersättning för fysioterapi [...] Regiondirektören får i uppdrag att lämna information om tilldelningsbeslut och underteckna samverkansavtal för ersättningsetablering samt i övrigt vidta de åtgärder som är nödvändiga för att avsluta ärendet.” RS 2020-12-08 §263</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.
<i>”Regiondirektören får i uppdrag att [...] ansvara för förändringar och kompletteringar i programdirektiv och programplan för Framtidens vårdinformationsstöd. Regiondirektören får i uppdrag att [...] representera Region Västerbotten i Sussa samverkan samt fatta de beslut som behövs för att genomföra Framtidens vårdinformationsstöd regionalt och tillsammans med övriga regioner i Sussa samverkan. Regiondirektören ska återrapportera framskridandet till regionstyrelsen kontinuerligt.” RS 2020-12-08 §265</i>	Uppdragen ska redovisas för styrelsen ”kontinuerligt”. Regiondirektören gav information till styrelsen vid sammanträdet 2021-03-02, § 54.
<i>”Region Västerbotten ska delta i gemensam upphandling av hyrpersonal tillsammans med övriga regioner i Sverige under förutsättning att minst 14 andra regioner deltar i upphandlingen. Regiondirektören uppdras att överlämna uppdrag till annan upphandlande myndighet att genomföra upphandlingen för regionens räkning.” RS 2020-12-08 §268</i>	Det framgick inte av beslutet när uppdraget skulle redovisas för styrelsen.

Källa: Regionstyrelsens protokoll år 2020 samt februari, mars och april 2021